

СУЧАСНА ПОЛІТИЧНА КАРТА СВІТУ

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДО УРОКУ ГЕОГРАФІЇ
10 КЛАС (НОВА ПРОГРАМА 2018 РОКУ)
ВЧИТЕЛЬ ГЕОГРАФІЇ: ЧУЙКО ОЛЕНА ВІКТОРІВНА

“ВИ ДІЗНАЄТЕСЯ”

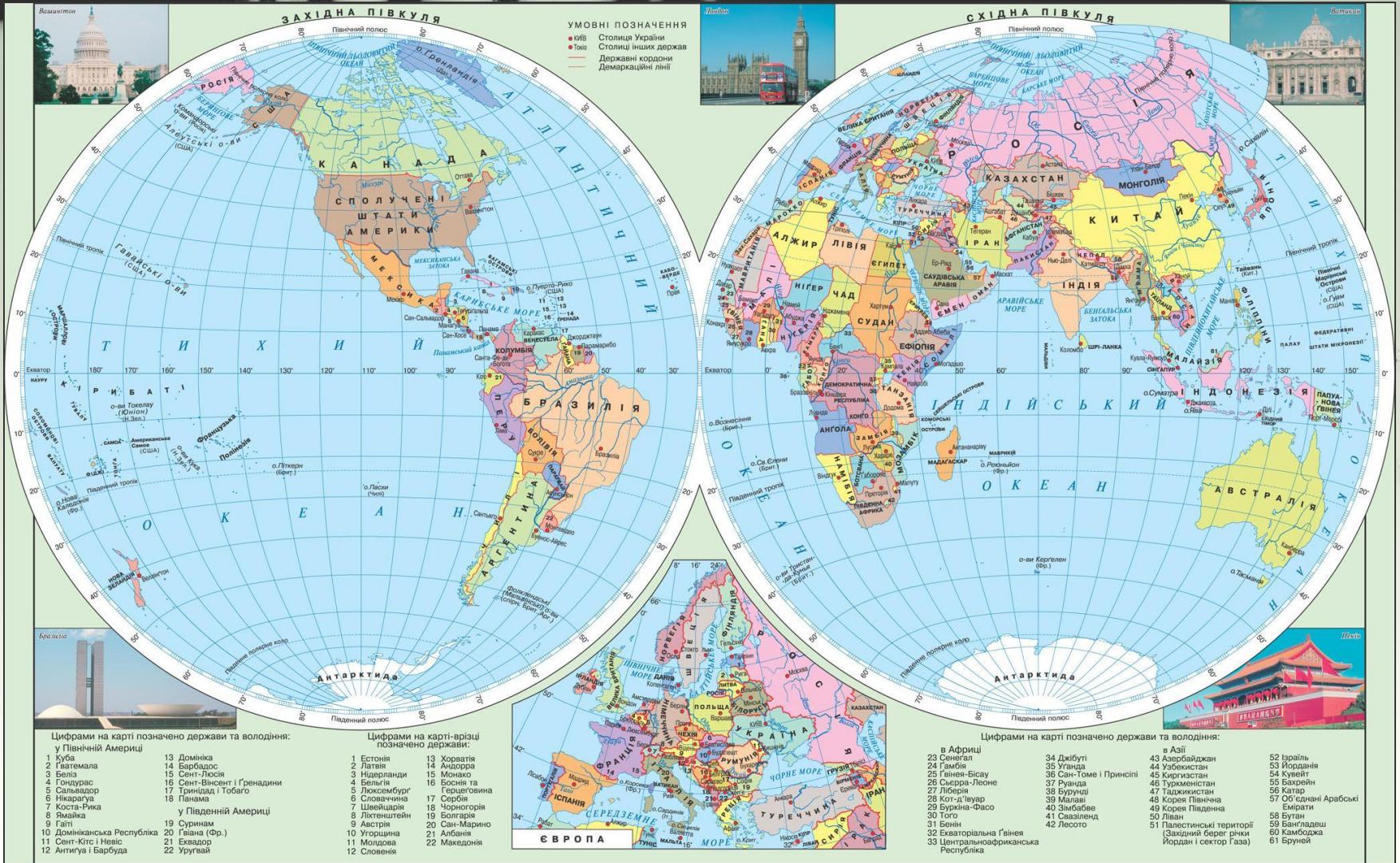
- Що таке територія та акваторія?
- Чому будь-яка держава може називатися країною, але не кожна країна є державою?
- Де у світі існують залежні території?
- Які форми правління існують у світі?
- Як глобалізація впливає на розвиток сучасного світу?

Пригадайте

A faint world map is visible in the background of the slide, showing the continents and oceans in a light gray color.

- Які держави найбільші за кількістю населення?
- Які події впливали на формування сучасної карти світу?
- Назвіть найбільші країни за площею та покажіть їх на карті.
- Яка найбільша за площею країна Європи?

Сучасна політична карта світу

Історія формування політичної карти світу

ПЕРІОДИ
ФОРМУВАННЯ
ПОЛІТИЧНОЇ
КАРТИ СВІТУ

АНТИЧНИЙ
(до V ст. н. е.)

СЕРЕДНЬОВІЧНИЙ
(V—XV ст.)

КОЛОНІАЛЬНИЙ
(XV — початок XX ст.)

НОВІТНІЙ
(XX—XXI ст.)

Політична карта світу в епоху середньовіччя

Політична карта Європи у першій половині ХХ століття

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ КАРТИ СВІТУ НОВІТНЬОГО ПЕРІОДУ

I ЕТАП (до 1939 р.)

1. Переділ німецьких колоній
2. Розпад Австро-Угорщини (1918 р.)
3. Розпад Турецької Османської імперії
4. Створення Югославії (1918 р.)
5. Створення СРСР (1922 р.)

II ЕТАП (1939 – середина 50-х. рр.)

1. Розкол Німеччини на ФРН, НДР, Західний Берлін (1949 р.)
2. Ліквідація Східної Пруссії
3. Соціалістичний табір в Європі
4. Створення держави Ізраїль (1948 р.)

III ЕТАП (середина 50-х. – середина 80-х. рр.)

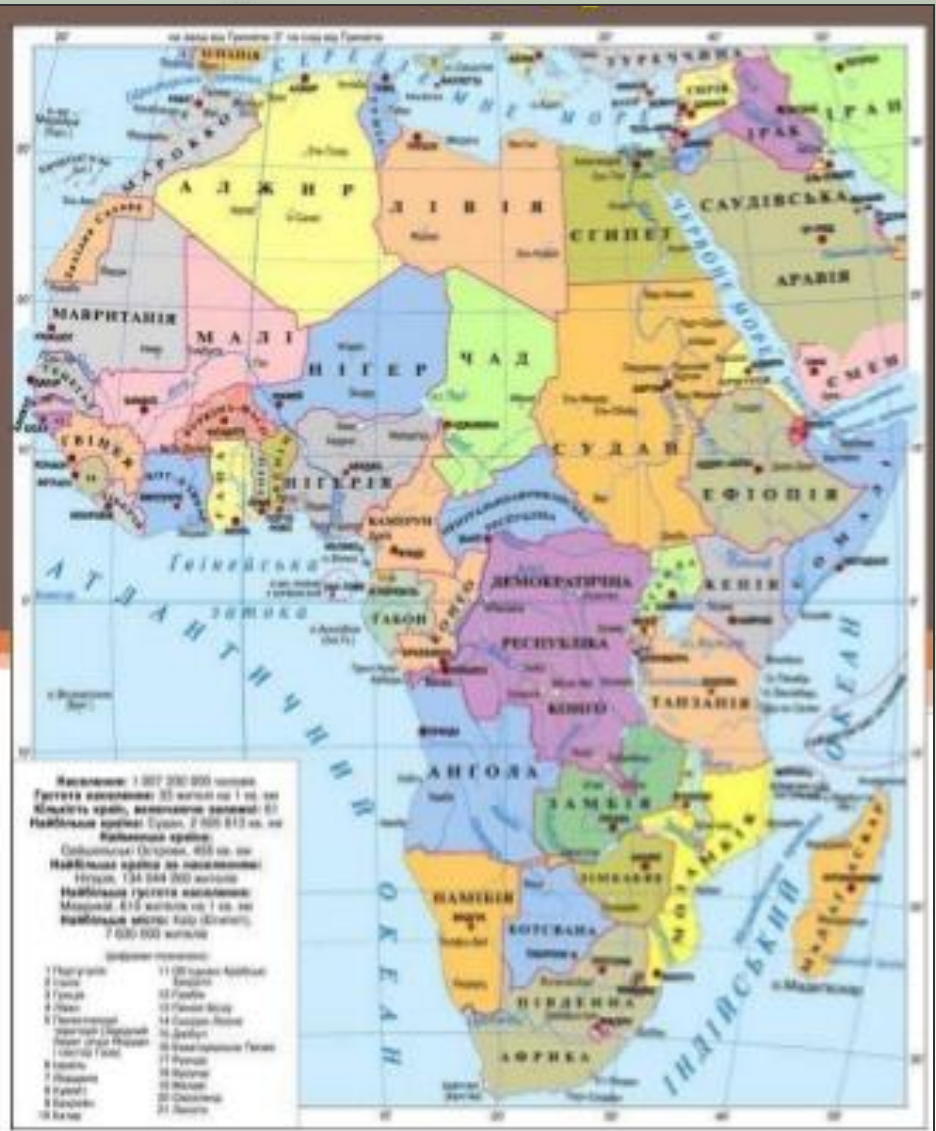
1. Розпад колоніальних імперій:
  - Великої Британії (50-60-ті рр.)
  - Франції (50-60-ті рр.)
  - Португалії (1974 р.)
  - рік Африки (1960 р.)

IV ЕТАП (з середини 80-х. рр.)

1. Об'єднання Німеччини (1990 р.)
2. Об'єднання Ємену (1990 р.)
3. Розпад СРСР на 15 країн (1991 р.)
4. Розпад Чехословаччини (1993 р.)
5. Розпад Югославії на 6 країн (1991 р., 2006 р.)
6. Продовження деколонізації: Намібія (1990 р.), Мікронезія (1991 р.), Сянган (Гонконг) (1997 р.), Аоминь (Макао) (1999 р.), Східний Тимор (2002 р.)

Формування політичної карти Африки (зліва карта Африки у 1960 році)

Територія

Частина земної
поверхні, що має
певні просторові межі
та географічне
положення.

Акваторія

Ділянка водної
поверхні
певної
водойми або її
частини у
визначених
межах.

Що таке держава?

- Держава – це політична організація суспільства з певною формою правління, яка визначає господарство і суспільні структури.

Що таке країна?

- *Країна — це територія, що має певні кордони, користується державним суверенітетом або перебуває під владою іншої держави.*

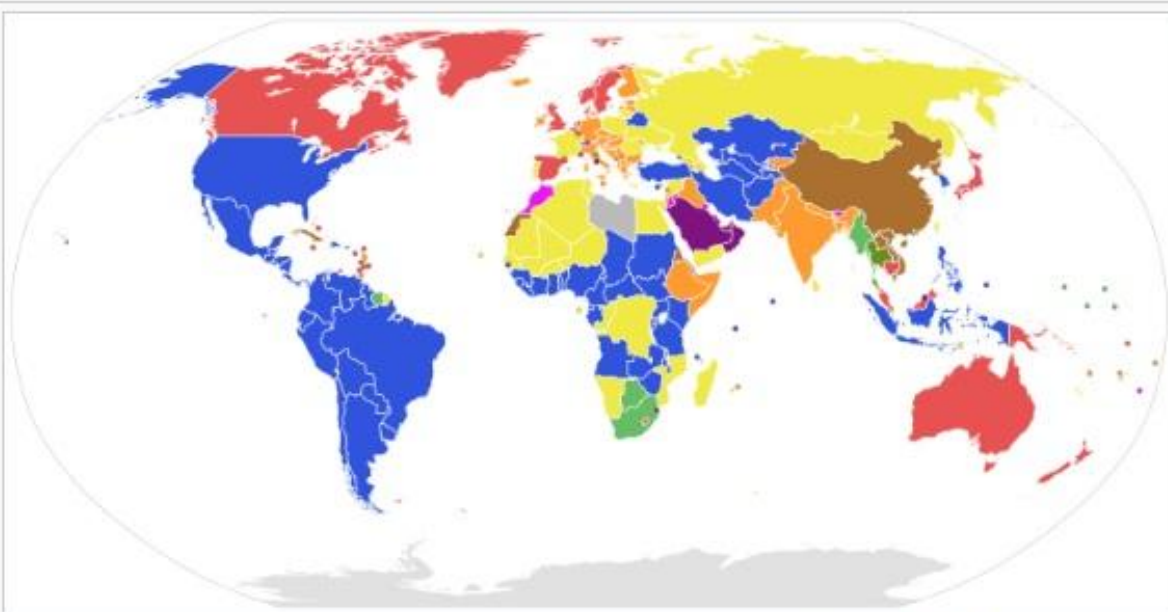
У чому ж відмінність між державою та країною?

Кожна держава є країною, тоді як не кожна політико-географічна країна є державою.

Форми державного правління країн світу

Карта “Форми державного правління світу”

Країни за формою державного правління станом на квітень 2015 р. Карта створена враховуючи тільки форми державного правління де-юре.

- - Президентська республіка
- - Президентська республіка з широкими повноваженнями парламенту
- - Напівпрезидентська республіка
- - країни з парламентською системою уряду
- - країни з парламентською конституційною монархією
- - країни з конституційною монархією
- - країни з абсолютною монархією
- - країни з однопартійною системою
- - країни з військовою диктатурою

Абсолютні монархії

Катар

Абсолютні монархії

Оман

Абсолютні монархії

Саудівська Аравія

Абсолютні монархії

ОАЕ

Абсолютні монархії

Бруней

Абсолютні монархії

Свазіленд

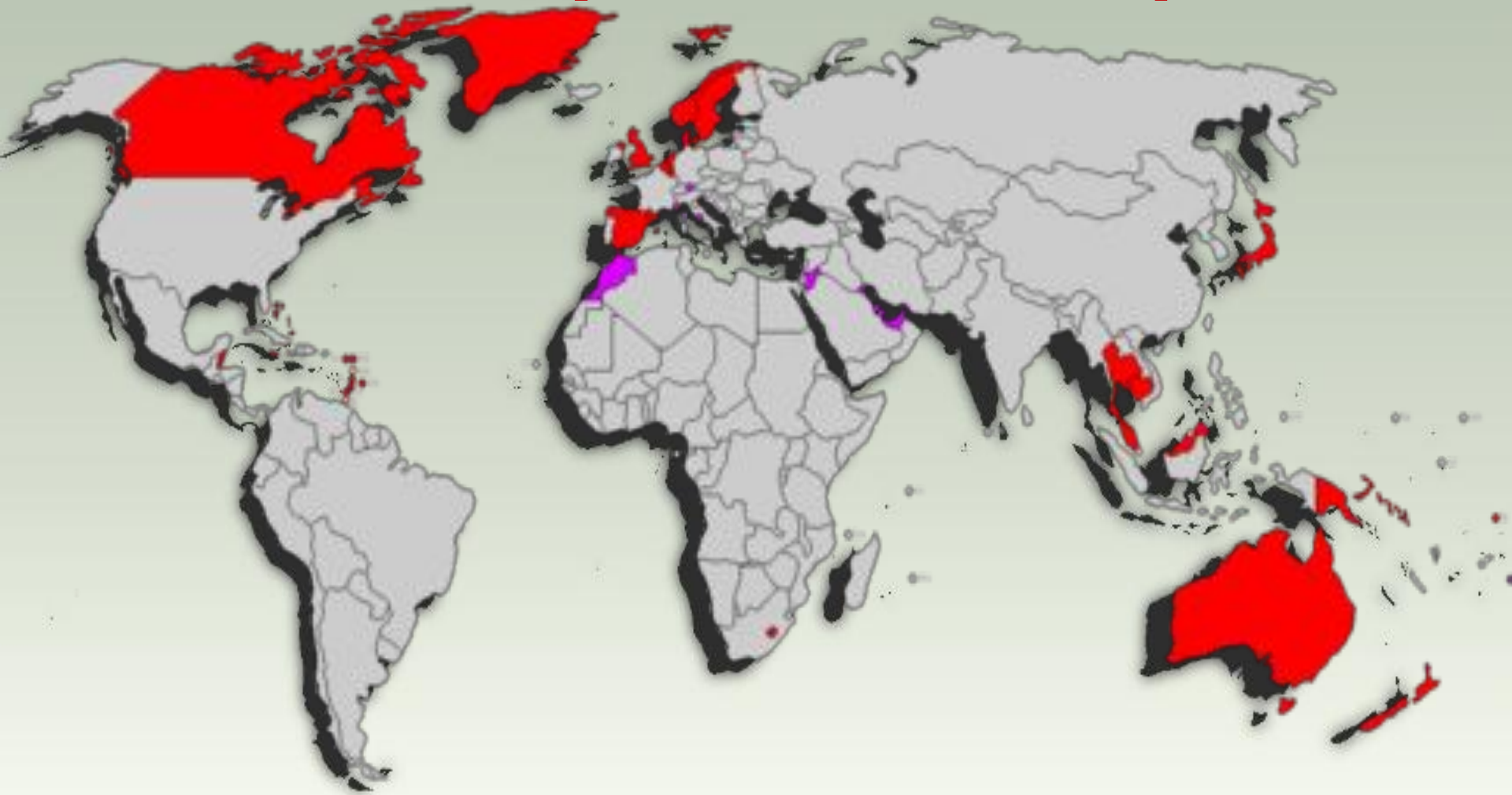

Теократична монархія

Ватикан

Конституційна монархія

Список конституційних монархій

Австралія	Гренада	Люксембург	Сент-Кіттс і Невіс
Андорра	Данія	Малайзія	Сент-Люсія
Антигуа і Барбуда	Іспанія	Марокко	Соломонові Острови
Багамські Острови	Йорданія	Монако	Таїланд (де-юре)
Барбадос	Камбоджа	Нідерланди	Тонга
Бахрейн	Канада	Нова Зеландія	Тувалу
Беліз	Катар(де-юре)	Норвегія	Швеція
Бельгія	Кувейт	Ямайка	Японія
Бутан	Лесото	Папуа Нова Гвінея	
Велика Британія	Ліхтенштейн	Сент-Вінсент і Гренадини	

Конституційна монархія

Монако

Конституційна монархія

Данія

Конституційна монархія

Японія

Республіка

Франція

Республіка

США

Республіка

Україна

Республіка

Китай

Глобалізація

Глобалізація (англ. globalization) — процес всесвітньої економічної, політичної та культурної інтеграції та уніфікації. У ширшому розумінні — перетворення певного явища на планетарне, таке, що стосується всієї Землі.

Обговорення

Які позитивні та негативні наслідки глобалізації у сфері економіки?

Підсумки обговорення

Наслідки глобалізації

Позитивні

Досягнення високих і стабільних темпів економічного зростання

Підвищення загального рівня життя населення

Злиття фінансових капіталів

Можливість використання сучасних технологій

Негативні

Посилення залежності країн від впливу міжнародної економічної системи

Утрата характерних рис національних економік

Часткова втрата здатності уряду країн самостійно управляти політикою та економікою

Запитання

1. В чому відмінність понять “територія” та “акваторія”?
2. Чи можна кожену країну називати державою?
3. Як ви розумієте поняття “залежна територія”?
4. Які форми правління переважають у світу? Наведіть приклади країн та покажіть їх на політичній карті світу.

Домашнє завдання

1. Опрацювати параграф підручника
2. Позначити на контурній карті світу: 5 республік, 5 конституційних та 2 абсолютних монархій.
3. Випереджальне завдання: знайти та опрацювати інформацію про географічне положення Європи.